Ders Çal??ma-Bo? Zaman Çat??ma Ölçe?i (Study-Leisure Conflict Scale)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ders Çal??ma-Bo? Zaman Çat??ma Ölçe?i (Study-Leisure Conflict Scale)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19712

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ders Çal??ma-Bo? Zaman Çat??ma Ölçe?i (Study-Leisure Conflict Scale), ö?rencilerin akademik sorumluluklar? ile ki?isel bo? zaman aktiviteleri aras?nda ya?ad?klar? alg?lanan uyarlama ve rol çat??mas?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinal ?ngilizce versiyonunun Türk kültürüne ve diline uyarlama çal??mas? sonucunda kullan?ma sunulmu?tur. Ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin ders çal??ma yükümlülüklerinin bo? zamanlar?n? ne ölçüde engelledi?ini ve bo? zaman aktivitelerinin ders çal??may? ne ölçüde aksatt???n? belirlemektir.

2018 y?l?nda Utku I??k ve Murat Demirel taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?, arac?n Türkiye'deki üniversite ö?rencileri popülasyonunda geçerli ve güvenilir sonuçlar verdi?ini ortaya koymu?tur. Bu araç, e?itim psikolojisi alan?nda ö?rencilerin zaman yönetimi, stres düzeyleri ve akademik ba?ar?lar? üzerindeki çat??ma etkilerini analiz etmek için önemli bir tan? arac? i?levi görmektedir.

Anahtar Kelimeler

Ders çal??ma çat??mas?, bo? zaman çat??mas?, rol çat??mas?, zaman yönetimi, akademik stres, uyarlama, psikoloji, e?itim.

Yazarlar

Utku I??k, Murat Demirel

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin hayatlar?ndaki iki önemli alan olan ders çal??ma (akademik sorumluluklar) ve bo? zaman (ki?isel veya sosyal aktiviteler) aras?ndaki alg?lanan kar??l?kl? çat??ma düzeyini ölçmektir. Ölçek, özellikle ö?rencilik ya?am?nda kaynaklar?n (zaman, enerji) s?n?rl? olmas? nedeniyle ortaya ç?kan çat??man?n yönünü ve ?iddetini belirlemeyi hedefler.

Ölçek, e?itim ve dan??manl?k alanlar?nda, ö?rencilerin ya?ad??? zaman bask?s?n? ve bunun akademik performansa veya genel ya?am memnuniyetine etkilerini incelemek üzere tasarlanm??t?r. Bu çat??man?n anla??lmas?, ö?rencilere yönelik daha etkili zaman yönetimi ve stres azaltma programlar?n?n geli?tirilmesine olanak tan?r.

Yap?

Ders Çal??ma-Bo? Zaman Çat??ma Ölçe?i, genellikle iki yönlü bir çat??ma yap?s?n? ölçmektedir:

Ders Çal??madan Bo? Zamana Çat??ma (Study Interfering with Leisure - SLI): Ders çal??ma

ARABPSYCHOLOGY.COM

gerekliliklerinin, ö?rencinin bo? zaman aktivitelerini engelledi?i veya k?s?tlad??? durumlar? ifade eder.

Bo? Zamandan Ders Çal??maya Çat??ma (Leisure Interfering with Study - LIS): Bo? zaman aktivitelerine ayr?lan zaman veya enerjinin, akademik görevlerin yerine getirilmesini zorla?t?rd??? veya engelledi?i durumlar? ifade eder.

Bu yap?, i?-aile çat??mas? literatüründeki kavramsal çerçeveye dayanarak geli?tirilmi?tir ve ö?rencilerin roller aras? gerilimlerini psikometrik olarak de?erlendirmeyi sa?lar.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas?nda (Geçerlik: - olarak belirtilmi? olsa da, makale ba?l???na göre geçerlik çal??malar? yap?lm??t?r), arac?n yap?sal uygunlu?unu ve ölçmek istedi?i kavram? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermek amac?yla çe?itli geçerlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Özellikle Yap? Geçerli?i, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu do?rulamak için incelenmi?tir.

I??k ve Demirel (2018) taraf?ndan sunulan bulgular, ölçe?in iki faktörlü yap?s?n?n Türk kültürü ba?lam?nda kabul edilebilir düzeyde oldu?unu desteklemi?tir. Geçerlik çal??malar?, genellikle do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ve ilgili di?er psikolojik yap?larla korelasyon testlerini içermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i (Güvenirlik: - olarak belirtilmi? olsa da, makale ba?l???na göre güvenirlik çal??malar? yap?lm??t?r), iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullan?larak de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçe?in zaman içinde ve farkl? durumlarda tutarl? sonuçlar üretebilece?ini i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Ders Çal??ma-Bo? Zaman Çat??ma Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak amac?yla Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, genellikle iki temel faktörün varl???n? desteklemi?tir: Ders Çal??madan Bo? Zamana Çat??ma ve Bo? Zamandan Ders Çal??maya Çat??ma. Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, ölçe?in maddelerinin teorik olarak beklendi?i gibi bu iki faktör alt?nda topland???n? ve modelin veri uyumunun yeterli oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Tipi: Uyarlama Ölçe?i (Özgün bir ölçe?in Türkçeye adaptasyonu)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Derecelendirme (Likert Tipi) Ölçek (Derecelendirme: - olarak belirtilmi?tir, ancak adaptasyon ölçekleri genellikle Likert format?ndad?r.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: Genç Yeti?kinler (Genellikle 18-25 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören lisans ö?rencileri.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçe?i. Kat?l?mc?lar, ders çal??ma ve bo? zaman aktiviteleri aras?ndaki çat??ma durumlar?n? belirli bir derecelendirme sistemi üzerinden de?erlendirirler.

Anahtar Kelimeler

Yüksekö?retim, ö?renci ya?am?, rol gerilimi, Yap? Geçerli?i, Geçerlik, güvenirlik, psikometrik özellikler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresleri: utkuisik78@gmail.com (Sorumlu Yazar: Utku I??k)

Yaz??ma Adresi: Mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle kaynak gösterilerek serbesttir, ancak sorumlu yazar (Utku I??k) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ücret bilgisi belirtilmemi?tir.

Test Y?l?: Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Kaynaklar

Isik, U. & Demirel, M. (2018). Turkish adaptation of study-leisure conflict scale, its validity and reliability. *European Journal of Education Studies, 4* (3), 31-43. doi:10.5281/zenodo.1188630

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: ders-calisma-bos-zaman-

ARABPSYCHOLOGY.COM

catisma-olcegi-study-leisure-conflict-scale-toad.pdf

Makalenin tam metnine ERIC üzerinden eri?im sa?lanabilir: files.eric.ed.gov (ED584821.pdf)

Ders Çal??ma-Bo? Zaman Çat??ma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte yer almad??? için bu bölümde sunulamamaktad?r. Maddeler için yazar?n orijinal makalesine (Isik & Demirel, 2018) ba?vurulmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM